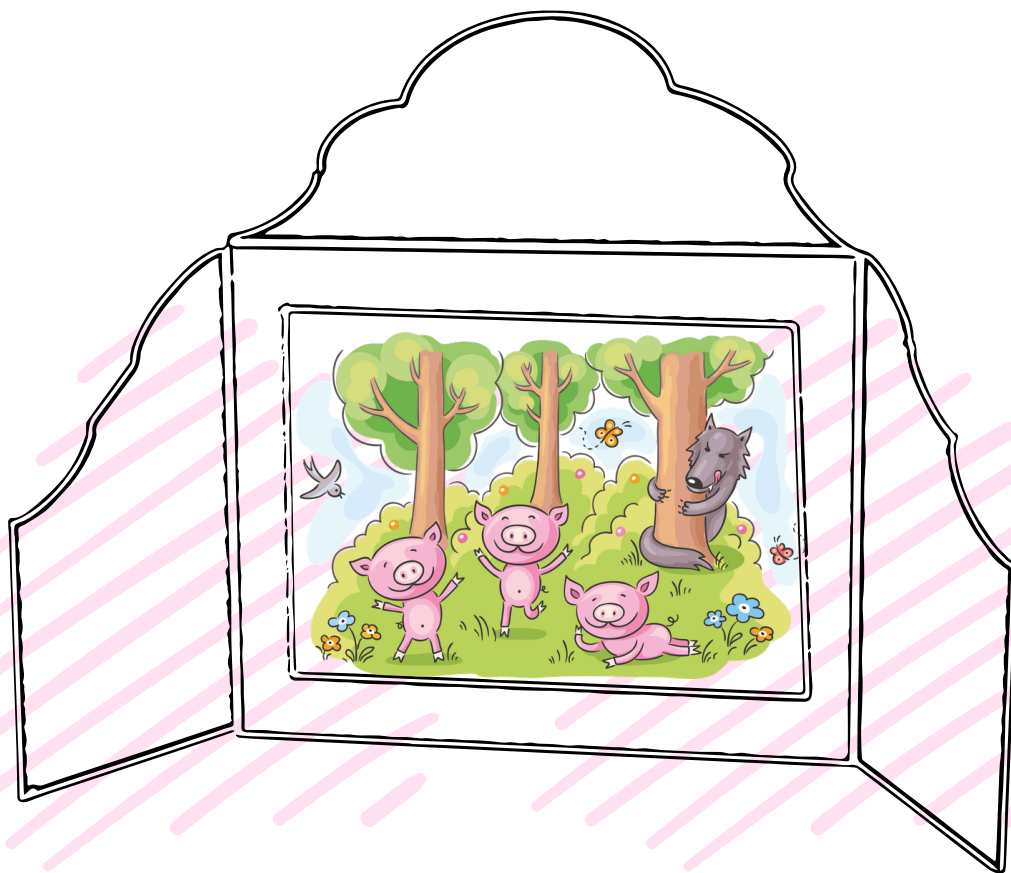

Metodická príručka

pre rodičov, pedagógov, knihovníkov
a profesie pracujúce s deťmi

Kamishibai vo výchovno-vzdelávacom procese: O troch prasiatkach

Metodická príručka

pre rodičov, pedagógov, knihovníkov
a profesie pracujúce s deťmi

Kamishibai vo výchovno-vzdelávacom procese: O troch prasiatkach

1	Úvodné slovo k metodickej príručke	3
2	Základné informácie a priebeh podujatia Téma Cieľ a opis podujatia Veková kategória Trvanie Príprava Materiál a pomôcky Priebeh podujatia	4
3	Text k jednotlivým kartám rozprávky	7
4	Prílohy Tvorivé dielne Maľovanky Labyrint Grafomotorické cvičenie	10

1. Úvodné slovo k metodickej príručke

Vzťah ku knihe a čítaniu sa u dieťaťa formuje dávno predtým, než sa naučí čítať. V predškolskom veku ho rozhodujúcou mierou utvárajú zážitky spojené s príbehom - spoločné počúvanie, obrazy, ktoré ožívajú pred očami a pocit, že príbeh sa odohráva práve tu a teraz. Takéto zážitkové čítanie patrí k základným predpokladom rozvoja gramotnosti a zároveň je zdrojom motivácie, ktorá dieťa k písanej kultúre priťahuje aj v neskoršom veku. Práve o tento druh zážitku sa opiera technika, ktorej je táto príručka venovaná - Kamishibai.

Kamishibai (v preklade z japončiny „papierové divadlo“) je tradičná japonská technika rozprávania príbehov, v ktorej rozprávač postupne vysúva ilustrované karty cez malý drevený rám a súbežne rozpráva dej. Dieťa tak príbeh naraz vidí aj počuje; prepojenie obrazu a hovoreného slova sústreďuje jeho pozornosť, podnecuje predstavivosť a z čítania vytvára malé divadelné predstavenie. Hoci sa táto technika rozšírila na uliciach Japonska v prvej polovici 20. storočia, dnes ju ako plnohodnotný pedagogický nástroj využívajú knižnice, materské a základné školy po celom svete. Jej sila spočíva v multisenzorickom charaktere: spája výtvarnú a slovesnú zložku, umožňuje aktívne zapojenie detí a vytvára spoločný priestor na počúvanie a rozhovor.

Cieľom tejto metodickej príručky je ponúknuť knihovníkom, pedagógom a rodičom overený scenár, ktorý deťom hravou formou priblíži ľudovú rozprávku O troch prasiatkach a zároveň cielene rozvíja kompetencie predprimárneho vzdelávania. Popri jazykovej rovine podporuje aj predstavivosť, jemnú mo-

toriku prostredníctvom tvorivých aktivít a sociálne zručnosti, ktoré prináša samotný príbeh: trpezlivosť, opatrnosť a vzájomnú pomoc.

Metodickú príručku vydala Knižnici Antona Bernoláka v Nových Zámkoch Anton Bernolák Könyvtár, Érsekújvár. Je určená na prácu s deťmi vo veku od 3 do 6 rokov a ponúka ucelený podklad na realizáciu podujatia. Nájdete v nej podrobný scenár od privítania detí a objavenia čarovného kufríka s maskotom Libríkom cez samotné Kamishibai divadielko až po rozhovor o rozprávke a nadväzujúce tvorivé i pohybové aktivity. Nechýba ani text rozprávača k jednotlivým obrázkovým kartám a prílohy na vytlačenie: šablóny na tvorivé dielne, maľovanky, labyrint a grafomotorické listy.

Ľudová rozprávka O troch prasiatkach nesie posolstvo, ktoré presahuje príbeh troch domčekov a zlého vlka: poctivá a trpezlivá práca má väčšiu hodnotu než práca narýchlo a spoločnými silami dokážeme vytvoriť bezpečný domov. Príručku vám ponúkame ako ucelený, no otvorený podklad. Môžete ju použiť v predloženej podobe, alebo ju prispôbiť konkrétnej skupine detí, priestoru a vlastným nápadom.

Veríme, že vám táto príručka bude praktickým a inšpiratívnym spoločníkom a že vám prácu s deťmi nielen uľahčí, ale aj obohatí. Nech sa vám s materiálom pracuje ľahko a s radosťou a nech je každé stretnutie s rozprávkou pre vás i pre deti zážitkom, ku ktorému sa budete radi vracieť. Prajeme vám veľa úspechov a radosti pri jej používaní.

2. Základné informácie a priebeh podujatia

Téma: Ľudová rozprávka O troch prasiatkach spracovaná formou divadielka Kamishibai, doplnená o rozhovor s deťmi, pohybové a tvorivé aktivity. Podujatie nadväzuje na program „Čítanie v parku s Libríkom“ v Bernolákovom parku v Nových Zámkoch.

Cieľ a opis podujatia: Cieľom podujatia je hravou formou priblížiť deťom ľudovú rozprávku O troch prasiatkach, rozvíjať ich vzťah ku knihám, počúvaniu príbehov a spoločnému zážitkovému čítaniu. Deti sa prostredníctvom Libríka, čarovného kufríka a divadielka Kamishibai prenesú do rozprávkového sveta, v ktorom sledujú príbeh troch prasiatok, ich domčekov zo slamy, dreva a tehál a stretnutie so zlým vlkom.

Podujatie má rozvíjať najmä počúvanie s porozumením, slovnú zásobu, predstavivosť a schopnosť reagovať na otázky. Deti sa zároveň učia rozlišovať medzi rýchlou a poctivou prácou, uvedomujú si význam trpezlivosti, usilovnosti, opatrnosti a vzájomnej pomoci. Záver rozprávky zdôrazňuje myšlienku, že keď sme trpezliví, usilovní a pomáhame si, dokážeme vytvoriť bezpečný domov.

Podujatie je koncipované ako vonkajšie čítanie v parku. Úvod tvorí privítanie detí knihovníčkami, nájdenie čarovného kufríka a predstavenie maskota Libríka. Z kufríka sa vytiahne knižka s rozprávkou a deti podľa obrázka hádajú, o aký príbeh pôjde. Následne sledujú rozprávku spracovanú ako Kamishibai divadielko.

Veková kategória: 3 až 6 rokov

Trvanie: 45 minút

Príprava: Pred podujatím je potrebné pripraviť priestor v parku tak, aby deti dobre videli na rozprávača, Kamishibai divadielko a Libríka. Deti môžu sedieť na dekách alebo poduškách. Knihovníčky si pripravlia čarovný kufrík, do ktorého vložia maňušku Libríka a knihu. V úvode sa kufrík „objaví“ pri strome a deti ho pomocou zaklínadla pomôžu otvoriť. Treba si vopred pripraviť aj karty ku Kamishibai divadielku. Text rozprávača je rozdelený na 10 kariet: od odchodu prasiatok do sveta, cez stavbu slameného, dreveného a tehlového domčeka, až po stretnutie s vlkom a šťastný koniec.

Odporúčame si premyslieť aj jednoduché otázky počas rozprávania rozprávky, aby sa následne mohli aj deti aktívne zapájať. Pri vekovej skupine 3 až 6 rokov je vhodné pracovať s krátkymi otázkami, opakovaním zvukov a napodobňovaním fúkania vlka.

Materiál a pomôcky:

- Kamishibai divadielko
- obrázkové karty k rozprávke O troch prasiatkach
- text rozprávača k jednotlivým kartám
- scenáre pre hercov - úvod podujatia
- kniha alebo obrázková predloha rozprávky
- čarovný kufrík
- maňuška Librík
- deky alebo podušky na sedenie v parku
- výtvarné potreby na tvorivú aktivitu: lepidlá, nožnice, šablóny prasiatok, ružové ceruzky a drevené paličky
- potreby na pohybové aktivity: šišky, švihadlo, vedro, loptičky

Priebeh podujatia:

1. Privítanie detí

Knihovníčky privítajú deti v parku a navodia rozprávkovú atmosféru. Deťom vysvetlia, že sa nachádzajú na čítaní v parku, kde budú spolu počúvať a pozeráť rozprávku. Môžu sa ich opýtať, či vedia, čo robia knihovníci, aké rozprávky poznajú a či už niekedy videli divadielko. V úvodnom scenári knihovníčky hovoria deťom, že park je dnes čarovné miesto, kde budú stromy počúvať rozprávku a tráva šepkať príbehy.

2. Objavenie čarovného kufríka

Jedna z knihovníčok nájde pri strome čarovný kufrík. Deti sú zapojené do rozhovoru otázkami:

„Komu asi patrí?“

„Je váš?“

„Počujete niečo z neho?“

„Myslíte si, že je tam knižka, rozprávka alebo niekto ukrytý?“

Kufrík sa neotvorí hneď. Deti mu pomôžu čarovným zaklínadlom, ktoré opakujú po knihovníčke:

***Čáry-máry, knižný svet,
kufrík skrýva tajný predmet.
Ťuk-ťuk-ťuk a raz, dva, tri,
kto sa vnútri ukrýva, otvorí!***

Pri vete Ťuk-ťuk-ťuk - búchajú o seba pästičkami a raz, dva, tri, - ukazujú číslice na ruke.

Zaklínadlo sa môže zopakovať hlasnejšie, aby sa deti viac zapojili. Potom sa z kufríka objaví Librík.

3. Stretnutie s Libríkom a hádanie rozprávky

Librík sa deťom predstaví a pýta sa, kde sa nachádza. Deti odpovedajú, že v parku. Knihovníčky mu vysvetlia, že prišli na Čítanie v parku s Libríkom. Librík povie, že jeho kufrík nie je obyčajný, pretože sa v ňom vždy ukrýva iná rozprávka.

Z kufríka sa vytiahne knižka alebo obrázok, ale názov sa deťom hneď neprezradí. Deti podľa obrázka hádajú, čo vidia: prasiatka, domček, vlka... Potom odpovedajú, že pôjde o rozprávku O troch prasiatkach. Librík rozprávku nepozná, a preto si ju chce spolu s deťmi pozrieť ako divadielko.

4. Kamishibai divadielko

Rozprávač predstavuje príbeh pomocou 10 obrázkových kariet. Deti sledujú dej a môžu sa krátko zapájať zvukmi alebo pohybom.

Počas rozprávania môžu deti napodobňovať:

klopanie vlka: „Bum, bum, bum!“

fúkanie vlka: „Fúúú!“

prácu s drevom: „Klop-klop, buch-buch!“

5. Rozhovor o rozprávke

Po skončení príbehu sa knihovníčky a Librík rozprávajú s deťmi. Otázky majú overiť porozumenie a zároveň deti viesť k ponaučeniu.

Otázky pre deti:

- Prečo mama poslala tri prasiatka do sveta?
- Z čoho si postavilo domček prvé prasiatko?
- Prečo si prvé prasiatko vybralo práve slamu?
- Z čoho si postavilo domček druhé prasiatko?
- Z čoho si postavilo domček tretie prasiatko?
- Prečo bol tehlový domček najpevnejší?
- Kto prišiel k domčekom prasiatok?

- Čo urobil vlk so slameným a dreveným domčekom?

- Prečo sa vlkovi nepodarilo zrucať tehlový domček?

- Čo sa prasiatka na konci rozprávky naučili?

6. Pohybová alebo tvorivá aktivita

Pre deti je pripravená „škôlka“ zo šišíek na skákanie. Dráha ďalej pokračuje bočnými skokmi cez natiahnuté švihadlo a končí hodom loptičky do vedra. V tvorivej časti podujatia si deti vyrobia prasiatko na paličke. Šablónu hlavy prasiatka vyfarbia, vystrihnú a nalepia na drevenú paličku. Prasiatko môžu využívať ako záložku do knihy. Pre deti sú pripravené aj ďalšie tvorivé materiály.

7. Záver a rozlúčka

Knihovníčky pochvália deti za pozorné počúvanie. Spoločne si zopakujú hlavné ponaučenie rozprávky: Keď pracujeme trpezlivo a poctivo, výsledok je pevnejší a bezpečnejší. Keď si pomáhame, zvládneme aj ťažké situácie.

3. Text k jednotlivým kartám rozprávky

1.

Kde bolo, tam bolo, v jednej malej chalúpke žila mama a jej tri veselé prasiatka. Jedného rána ich mama pohladila po hlávkach a povedala: „Moje milé deti, vyrástli ste. Je čas, aby ste šli do sveta a postavili si vlastné domčeky. Buďte šikovné, pracovité a dávajte si pozor na zlého vlka.“

Tri prasiatka prikývli, vzali si batôžky a veselo sa vybrali po cestičke. Prvé prasiatko si pospevovalo, druhé si poskakovalo a tretie sa pozorne z fúrika obzeralo okolo seba. Všetky tri sa tešili, že si postavia svoje vlastné domčeky.

2.

Prvé prasiatko v červených nohaviciach po chvíľke zbadalo kopu zlatej slamy. „Jéj, slama!“ potešilo sa. „Z nej si postavím domček rýchlo a ľahko. Potom budem mať celý deň čas na oddych a zábavu.“ A tak prvé prasiatko začalo ukladať slamu sem a tam, viazalo ju, prikryvalo, popiskovalo si pri práci a o chvíľku už pred ním stál hotový domček. Nebol veľmi pevný, ale prasiatko bolo spokojné. „Hotovo!“ zvolalo. „Môžem si oddýchnuť.“ A ľahlo si do mäkkej trávy pred svoj nový slamený domček.

3.

Druhé prasiatko išlo ďalej cestičkou. Zrazu uvidelo pripravené drevené dosky a konáriky. „Výborne!“ povedalo. „Drevený domček bude lepší ako slamený. A tiež ho postavím dosť rýchlo.“ Začalo teda búchať, klopať a ukladať drevo jedno na druhé. Klop-klop, buch-buch, šuch-šuch!

Po chvíli stál pred ním drevený domček. Nebol najpevnejší na svete, ale druhé prasiatko sa usmialo a povedalo: „To stačí. Môj domček je hotový!“ Potom si sadlo a spokojne sa dívalo na pole.

4.

V neďalekom lese býval hladný vlk. Mal veľké uši, ostré zuby a ešte väčší hlad. Keď zacítil vôňu prasiatok, oblizol sa a potichu sa vybral k slamenému domčeku. Prišiel až k nemu a zaklopal na dvere. Bum, bum, bum! Prvé prasiatko sa zľaklo. Vlk zavrčal: „Prasiatko, prasiatko, otvor mi!“ Ale prasiatko odpovedalo: „Neotvorím! Ty si zlý vlk!“ Vlk sa nadýchol, nafúkol líca a zvolal: „Tak ja fúknem, zafúkam a domček ti zrúcam!“ A fúkol raz, fúkol druhý raz, fúkol tretí raz... Slamený domček sa rozsypal ako kôпка sena. Prvé prasiatko vybehlo von a utekalo, čo mu nožičky stačili.

5.

V neďalekom lese býval hladný vlk. Mal veľké uši, ostré zuby a ešte väčší hlad. Keď zacítil vôňu prasiatok, oblizol sa a potichu sa vybral k slamenému domčeku. Prišiel až k nemu a zaklopal na dvere. Bum, bum, bum! Prvé prasiatko sa zľaklo. Vlk zavrčal: „Prasiatko, prasiatko, otvor mi!“ Ale prasiatko odpovedalo: „Neotvorím! Ty si zlý vlk!“ Vlk sa nadýchol, nafúkol líca a zvolal: „Tak ja fúknem, zafúkam a domček ti zrúcam!“ A fúkol raz, fúkol druhý raz, fúkol tretí raz... Slamený domček sa rozsypal ako kôпка sena. Prvé prasiatko vybehlo von a utekalo, čo mu nožičky stačili.

6.

Prvé prasiatko bežalo rovno k svojmu bračekovi v drevenom domčeku. Druhé prasiatko rýchlo otvorilo dvere a vpustilo ho dnu. Len čo ich zavreli, prišiel vlk. Bum, bum, bum! „Prasiatka, prasiatka, otvorte mi!“ zavrčal. Obe prasiatka sa triasli, ale odpovedali: „Neotvoríme! Ty si zlý vlk!“ Vlk zaškripal zubami, nadýchol sa a zvolal: „Tak ja fúknem, zafúkam a domček vám zrúcam!“ Fúkol raz, fúkol druhý raz, fúkol tretí raz... A drevený domček spadol. Obe prasiatka vybehli von a utekali cez lúku k tretiemu bračekovi.

7.

Tretie prasiatko práve upratovalo svoj pevný tehlový domček, keď začulo klopanie a vystrašené hlásky. „Otvor! Prosíme! Vlk ide za nami!“ Tretie prasiatko rýchlo otvorilo dvere a vpustilo oboch bračekov dnu. „Nebojte sa,“ povedalo. „Tento domček je pevný. Postavil som ho z tehál.“ Prasiatka zavreli dvere, zamkli ich a postavili sa spolu dovnútra. O chvíľu prišiel vlk. Bum, bum, bum! „Prasiatka, prasiatka, otvorte mi!“ zavrčal. Tri prasiatka naraz odpovedali: „Neotvoríme! Ty si zlý vlk!“ Vlk sa nahneval. Dupol labou a zakričal: „Tak ja fúknem, zafúkam a domček vám zrúcam!“

8.

Vlk sa nadýchol zo všetkých síl. Fúúú! Domček sa ani nepohol. Nadýchol sa ešte viac. Fúúúúú! Tehlový domček pevne stál. Vlk sa nadýchol tretí raz tak silno, až sa mu zatočila hlava. Fúúúúúúú! Ale domček sa nepohol ani o kúsok. Tri prasiatka sa pozreli na seba a trochu si vydýchli. Ale vlk sa ešte nevzdal. Obchádzal domček, škrabal sa za uchom a rozmýšľal, ako by sa dostal dnu. Vlk zrazu zdvihol hlavu a uvidel komín. „Aha!“ zasmial sa.

„Dverami ma nepustia, oknom sa nedostanem, ale komínom vlezím dnu!“
A začal sa šplhať na strechu.

9.

Prasiatka počuli škrabanie nad hlavami. „Čo to je?“ zašepkalo prvé prasiatko. Tretie prasiatko sa pozrelo ku komínu a hneď pochopilo, čo má vlk za lubom. „Rýchlo!“ povedalo. „Rozložíme oheň v kozube.“ Vlk sa medzitým spúšťal komínom nižšie a nižšie. No len čo sa dostal až dolu, zacítil, ako ho popálil oheň. „Ááá!“ zavýjal, vyskočil z komína a utekal preč tak rýchlo, ako ešte nikdy v živote.

10.

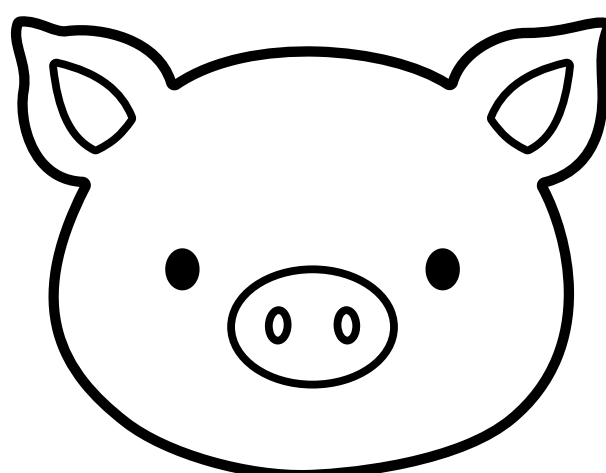
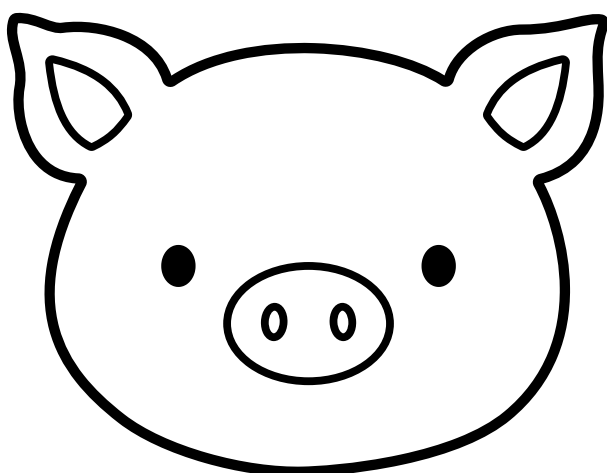
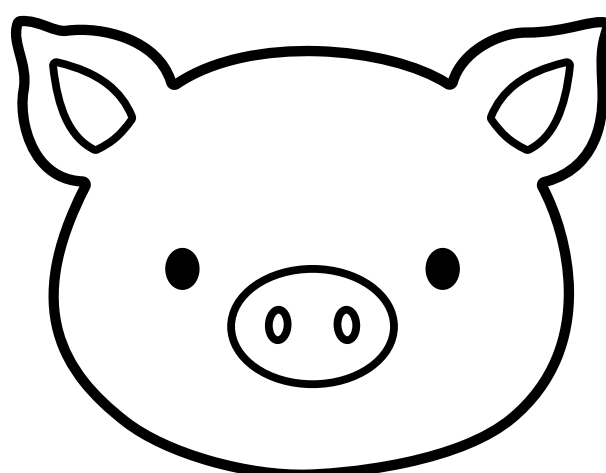
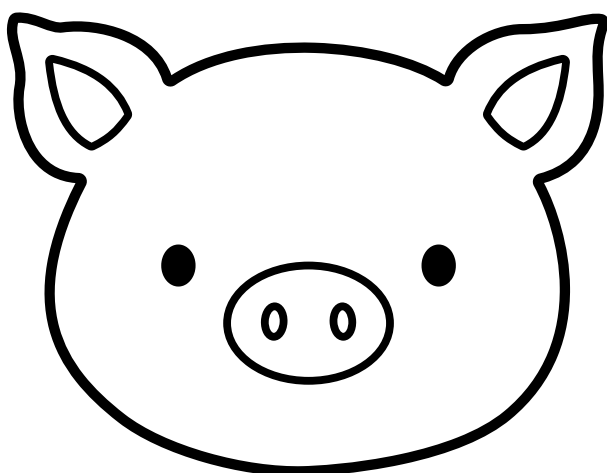
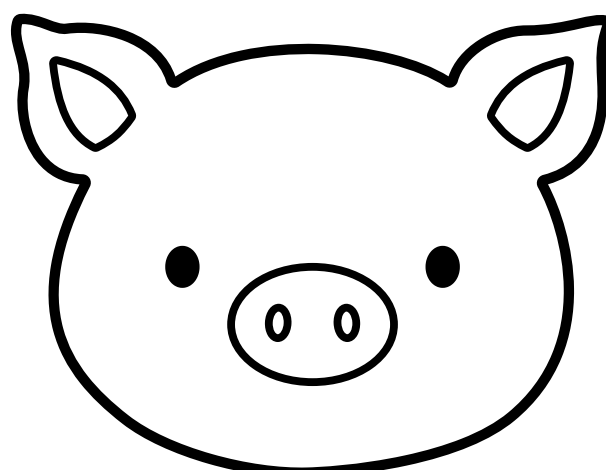
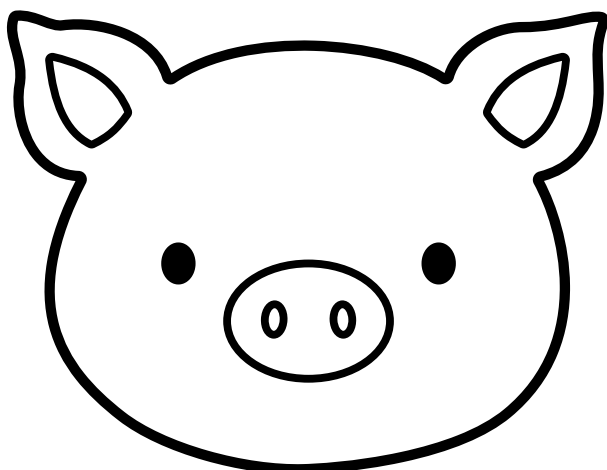
Od toho dňa už vlk prasiatka nikdy neobťažoval. Prvé prasiatko sa hanbilo a povedalo: „Malo som si dať viac záležať.“ Druhé prasiatko prikývlo: „Aj ja. Nabudúce nebudem robiť všetko narýchlo.“ Tretie prasiatko sa usmialo: „Nebojte sa, už sme v bezpečí. Môj domček vydržal, lebo som ho staval pomaly a poriadne. Ale najdôležitejšie je, že sme teraz spolu.“

A tak tri prasiatka zistili, že rýchla práca nemusí byť vždy dobrá práca. No keď sme trpezliví, usilovní a pomáhame si, postavíme aj ten najpevnejší domov.

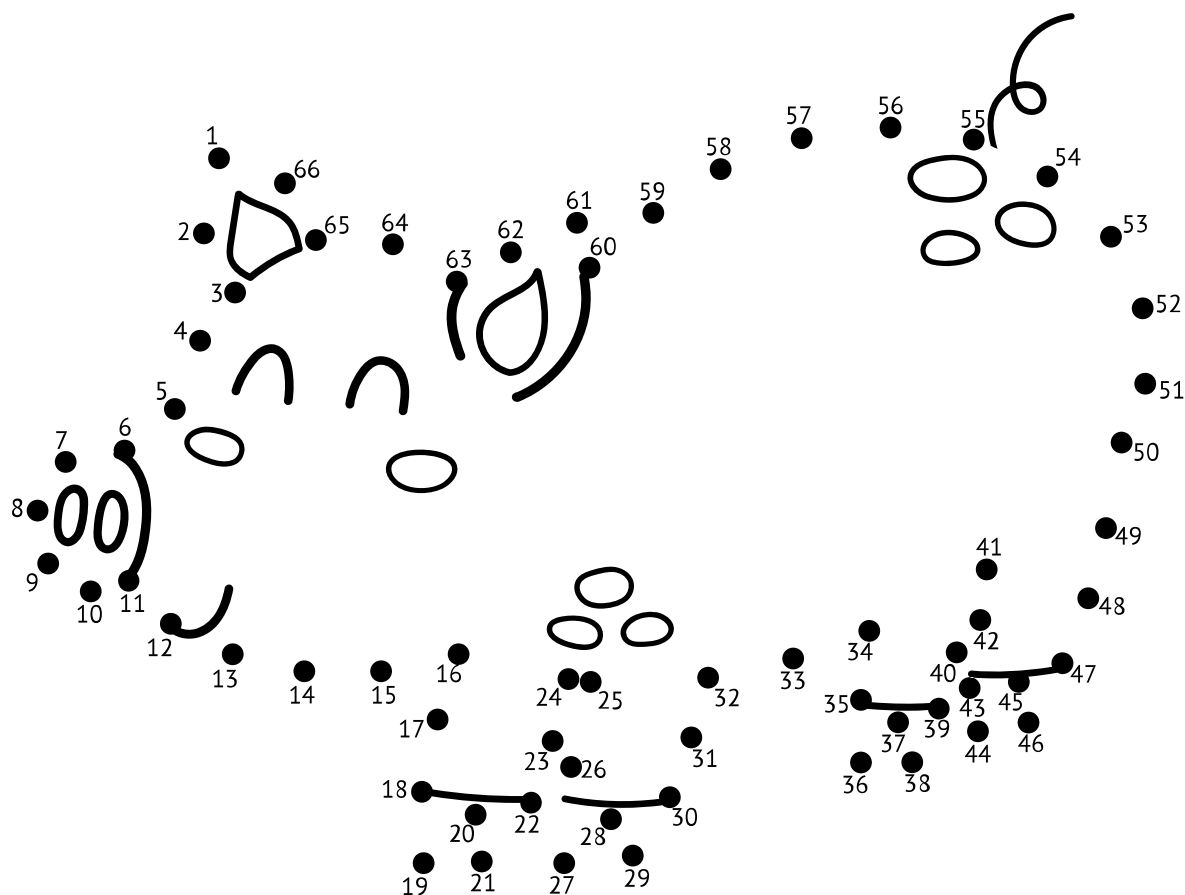
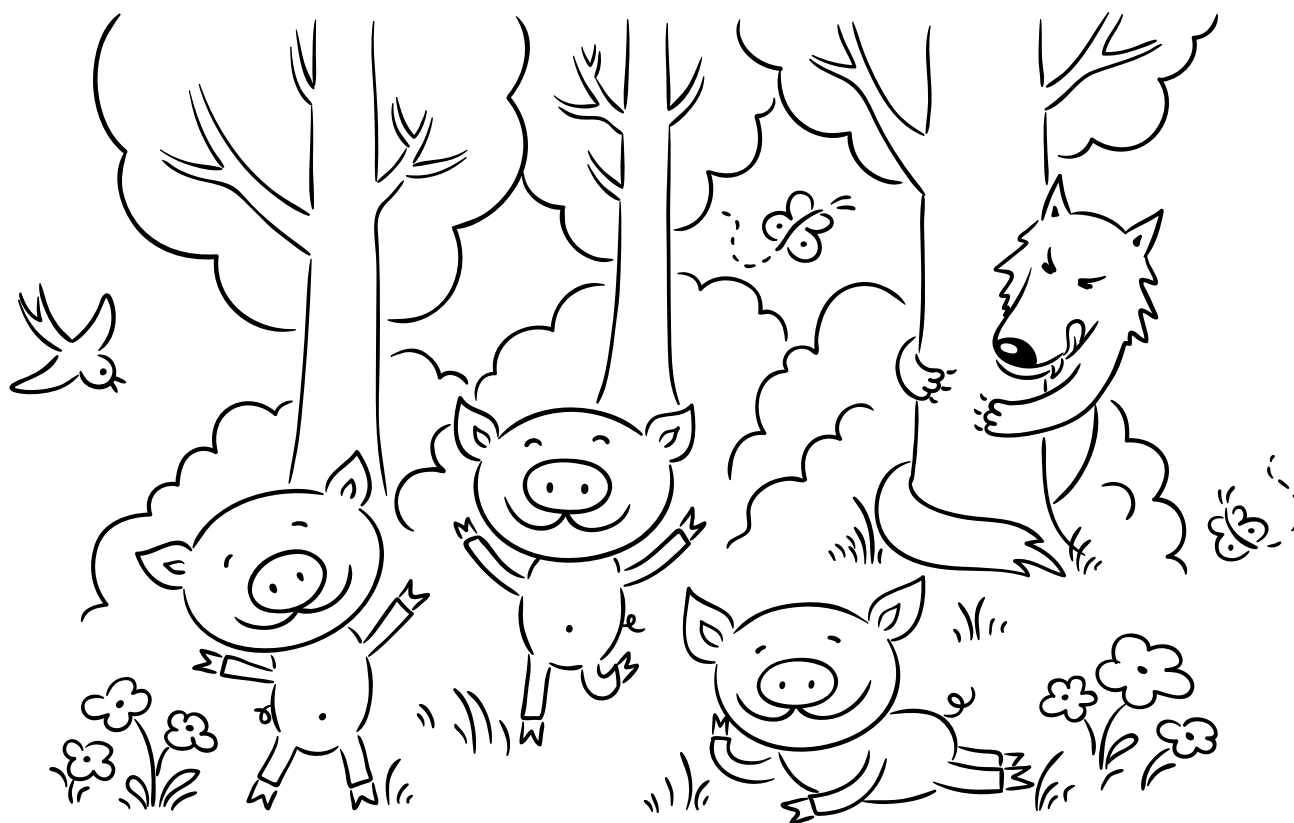
Zazvonil zvonec a rozprávke je koniec.

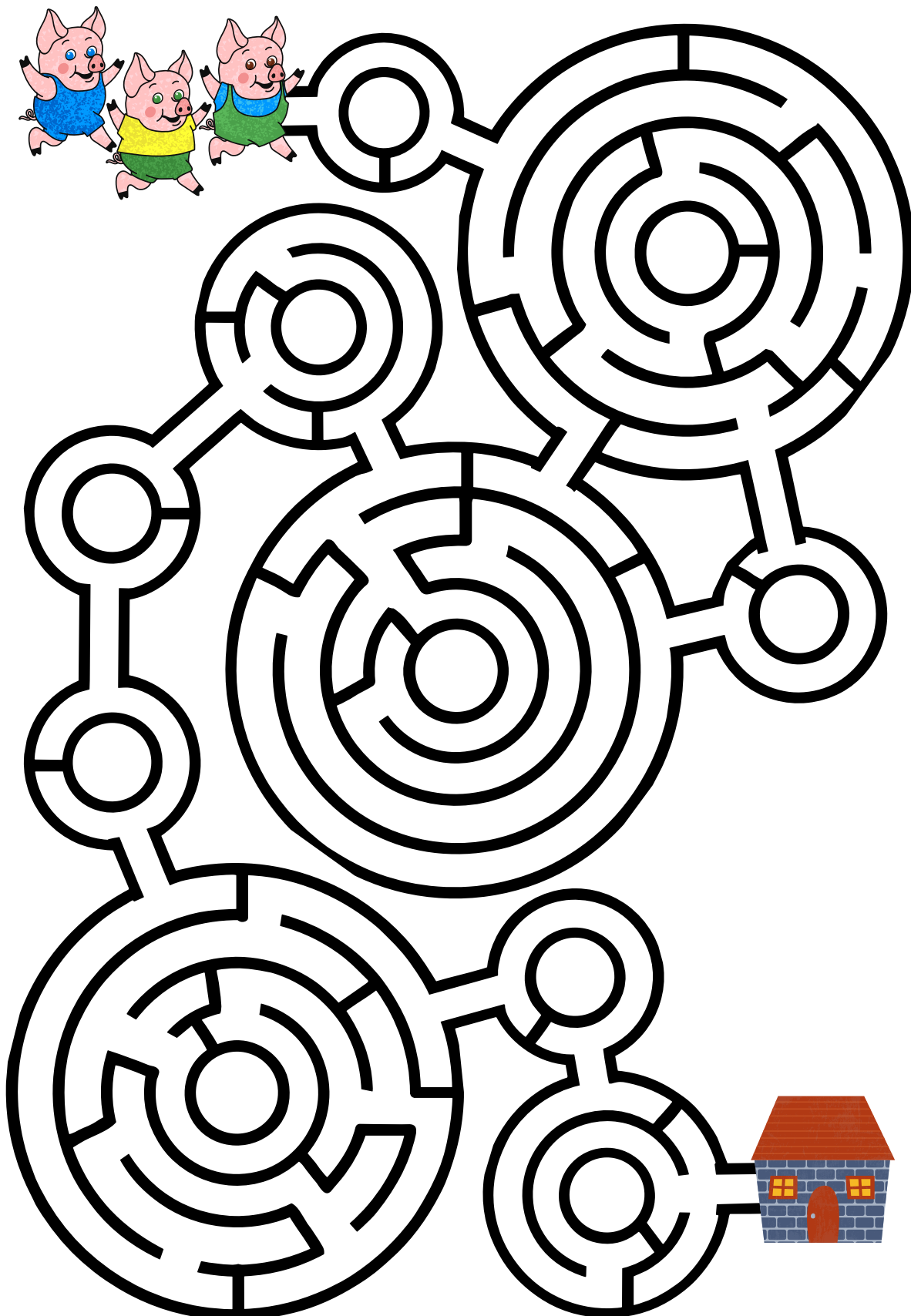
4. Prílohy: Tvorivé dielne

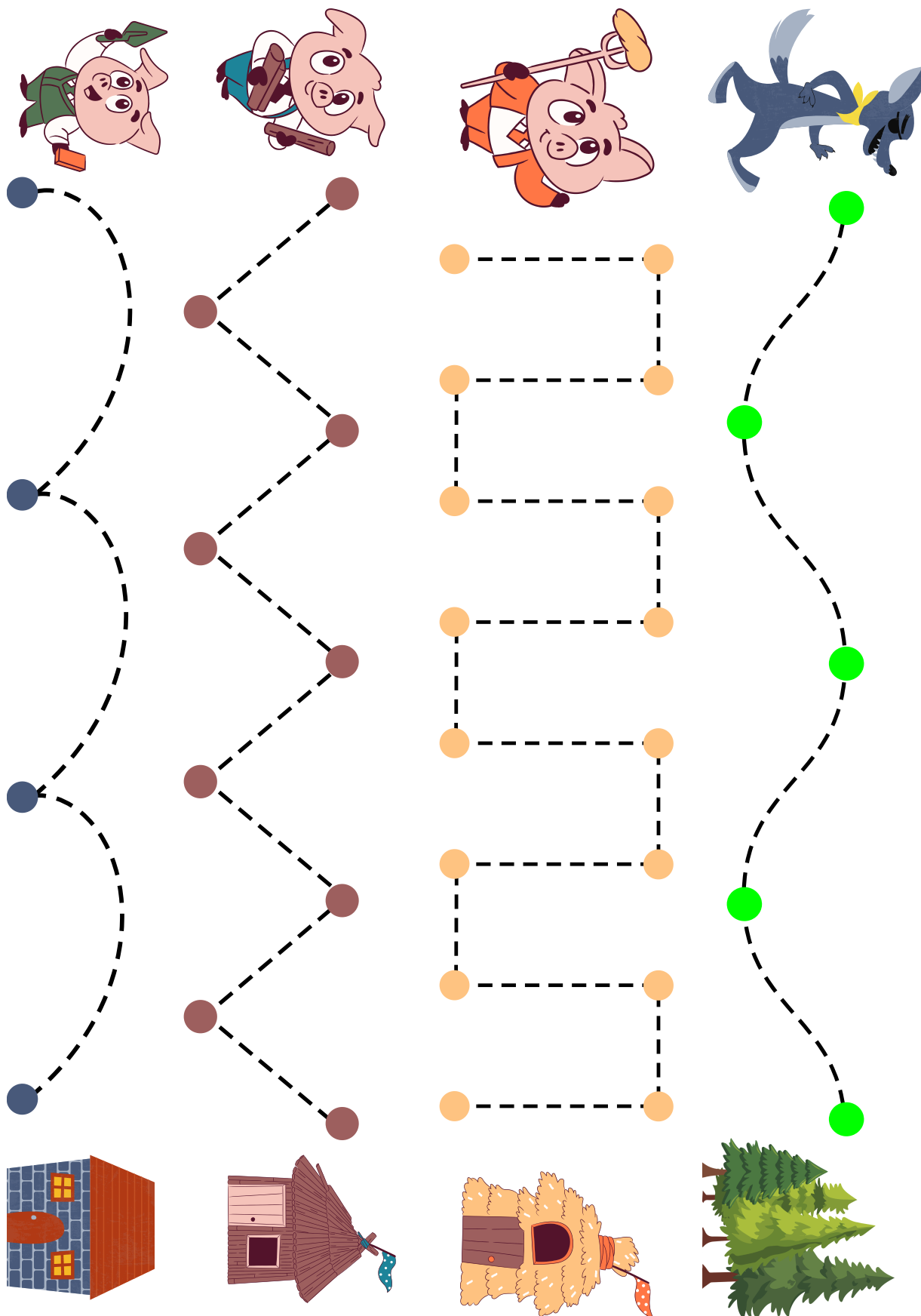
4. Prílohy: Maľovanky

4. Prílohy: Labyrint

4. Prílohy: Grafomotorické cvičenie

Názov: Kamishibai vo výchovno-vzdelávacom procese: O troch prasiatkach
Podnázov: Metodická príručka pre rodičov, pedagógov, knihovníkov a profesie pracujúce s deťmi
Text: Mgr. Slávka Haverlíková
Fotografie: Gizela Kovačicová
Zodp. redaktorka: Ing. Helena Bohátová, PhD.
Vydavateľ: Knižnica Antona Bernoláka v Nových Zámkoch - Anton Bernolák Könyvtár, Érsekújvár
Rok vydania: 2026
Počet strán: 14
Metodická príručka a prílohy boli graficky spracované v online platforme Canva.
Rozprávkové karty určené na divadlo Kamishibai je možné zakúpiť v online obchodoch.